ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

DOI: https://doi.org/10.32782/2519-884X-2024-50-12
УДК 338.24:640.41(045)

Завадських Г. М., *к.е.н., доцент*
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
hanna.zavadskykh@tsatu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-3240-3870

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ТОВАРОЗНАВСТВА

Анотація. *Визначено сутність товарознавства як науки, окреслено його основні цілі й завдання на сучасному етапі розвитку ринкової економіки. Наголошено на винятковій важливості товарознавства у забезпеченні населення країни якісними та безпечними продуктами харчування і непродовольчими товарами. Розкрито зміст основних аспектів товарознавства як науки. Названо актуальні інноваційні напрямки розвитку товарознавства в сучасних умовах. Розглянуто проблеми і перешкоди розвитку товарознавства в Україні. Визначено шляхи подолання основних проблем товарознавства через проведення ефективної державної політики та здійснення відповідних заходів.*

Ключові слова: *товарознавство, якість продукції, стандартизація, конкуренція, інноваційні технології, ідентифікація товарів, ланцюги постачання і збуту.*

JEL code classification: L15, D24

Постановка проблеми. Товарознавство є прикладною економічною наукою, що досліджує корисні характеристики продуктів праці, їх класифікацію, стандартизацію, закономірності у формуванні асортименту товарів і їх структури, фактори, які впливають на якість товарів, методи контролю та оцінки, а також умови збереження товарів під час транспортування і зберігання. Сучасне товарознавство повинно не лише забезпечувати рух товарів а ще й забезпечувати виконання певних послуг, які пов'язані зі збутом, зберіганням, виконанням послуг, пакуванням товарів, оптова та роздрібна торгівля. Зі зміною соціально-економічних умов, деякі проблеми знову стають актуальними і потребують нових підходів.

У сучасному товарознавстві можна виділити наступні інноваційні зміни:

- використання нових технік, технологічних процесів або нового ринкового підходу до виробництва (купівля-продаж);
- впровадження продукції з новими характеристиками або властивостями;
- використання нових матеріалів чи сировини у виробництві;
- зміни в організації виробництва та його матеріально-технічному забезпеченні;
- виникнення нових ринків збуту для товарів [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роботи багатьох вчених, таких як О. Ф. Оснач, І. О. Дудра, М. П. Зрезарцев, А. А. Дубініна, І. В. Сироман, В. М. Завгородня, В. О. Назаренко, присвячені дослідженню питань товарознавства. Роботи цих вчених охоплюють методологічні основи вивчення товарознавства, зокрема особливості наявних методів визначення якісних і кількісних характеристик продукції та товарів. Розробці теоретичних та практичних аспектів товарознавства харчових продуктів присвячені наукові доробки українських та зарубіжних авторів, таких як Т. Агарвал, С. Арора, Т. М. Артюх, М. С. Бардаш, Е. В. Білецький, Васаві Даді, І. В. Григоренко, Т. Ю. Мельник, Р. С. Мор, Н. С. Рам, І. І. Стойко, О. І. Хоменко, Д. А. Янушкевич.

Мета статті. Метою статті є визначення основних напрямків розвитку сучасного товарознавства, дослідити й опис можливих способів вирішення проблем, що виникають під час перетворення товарознавства в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Товарознавство в сучасній економічній системі відіграє важливу роль у забезпеченні якості, безпеки та ефективності товарів. Вивчення характеристик товарів дозволяє підприємствам і споживачам здійснювати обгрунтований вибір, сприяє розвитку інноваційних технологій та стимулює конкуренцію на ринку, що сприяє підвищенню якості продукції. Зростаюча свідомість споживачів про якість продуктів та їх вплив на здоров'я робить товарознавство надзвичайно важливою наукою. Вивчення складу продуктів, їх характеристик, властивостей та безпеки дозволяє забезпечувати споживачів якісними та безпечними продуктами. Знання товарознавства допомагає виробникам оптимізувати процеси виробництва, вибирати найкращі матеріали для виробництва продуктів і підвищувати їх конкурентоспроможність на ринку. У сучасному світі часто стикаються з підробками товарів, що має великий негативний вплив на споживачів і економіку. Товарознавство допомагає виявляти підробки та спотворення, що дозволяє підтримувати чесність в бізнесі та захищати споживачів. Розвиток нових матеріалів, технологій виробництва та аналізу продуктів вимагає глибоких знань товарознавства. Це сприяє створенню нових продуктів, які більш ефективні, безпечні та екологічно чисті. Вивчення товарознавства дозволяє створювати правила та стандарти, що регулюють якість та характеристики продуктів, що є важливим для захисту прав споживачів.

Товарознавство являє собою мультидисциплінарну науку, що досліджує процеси виробництва, розповсюдження та споживання товарів. Ця галузь зосереджується на аналізі якості, властивостей, асортименту та інших характеристик товарів. Основними аспектами товарознавства є дослідження технологічних процесів виготовлення товарів, їхніх властивостей і впливів на здоров'я та навколишнє середовище. Товарознавство також вивчає споживацькі тенденції, маркетингові стратегії та економічні аспекти товарного обігу.

Таблиця 1

Основні аспекти товарознавства як науки

Аспект	Що передбачає вивчення певного аспекта
Хімічний склад продукції	Вивчення складу матеріалів, з яких виготовлені товари, а також хімічних реакцій, що відбуваються в продуктах протягом їх життєвого циклу
Фізичні властивості	Аналіз фізичних характеристик товарів, таких як розмір, форма, текстура, міцність, еластичність, теплопровідність тощо
Біологічна безпека	Вивчення впливу товарів на здоров'я та безпеку споживачів, оцінка ризиків виникнення алергічних реакцій або інших побічних ефектів
Технологічні вимоги	Аналіз технологій виробництва, методів обробки, упаковки, зберігання та транспортування товарів з метою забезпечення їх якості і тривалості зберігання.
Стандартизація та маркування	Встановлення стандартів якості для товарів, розробка систем маркування та ідентифікації, що дозволяє споживачам зрозуміти характеристики товарів і приймати обгрунтовані рішення під час покупок.
Екологічні питання	Врахування впливу виробництва та використання товарів на навколишнє середовище, пошук екологічно чистих альтернатив і технологій.
Економічні характеристики	Аналіз вартості виробництва, цінової політики, ринкової конкурентоспроможності, аналіз вартості споживання товарів для споживачів

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Проблеми товарознавства (рис. 1) становлять ключовий аспект у сучасній економіці і впливають на якість, безпеку та ефективність товарів. Розуміння цих проблем дозволяє розробляти кращі стратегії виробництва, маркетингу та збуту товарів.

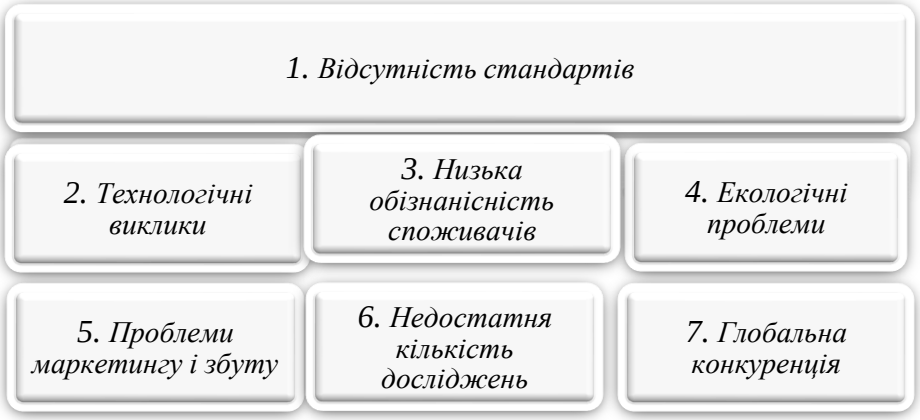

Рис. 1. **Головні проблеми, що призупиняють розвиток товарознавства**
Джерело: сформовано автором на основі [3; 4]

1. Наявність неузгоджених або відсутніх стандартів якості та безпеки товарів може ускладнювати міжнародну торгівлю та знижувати довіру споживачів. Проблема відсутності стандартів у товарознавстві є серйозною та важливою для різних галузей, де використовується класифікація та опис товарів. Товарознавство, як наука про товари та їх характеристики, має за мету систематизацію, класифікацію та опис товарів з урахуванням їх фізичних, хімічних, функціональних та інших властивостей. Відсутність чітких стандартів у цій області може призводити до низки проблем: так, до прикладу, відсутність узгоджених стандартів у описі товарів ускладнює співпрацю між різними галузями, компаніями та державними органами. Якщо кожен суб'єкт використовує власні терміни та класифікації, це може призвести до непорозумінь та помилкового використання товарів. Крім того, відсутність стандартів у товарознавстві може ускладнити міжнародну торгівлю, де точні та однозначні характеристики товарів є важливими для міжнародних угод та регуляторних вимог; може негативно вплинути на якість та безпеку виробів [8]. Наприклад, в області харчової промисловості чіткі стандарти щодо складу та властивостей продуктів є критичними для забезпечення безпеки споживачів; може створювати правові та регуляторні прогалини, коли йдеться про оцінку відповідності товарів чи виробів встановленим вимогам та стандартам.

Для вирішення цієї проблеми необхідно розробляти та впроваджувати міжнародні стандарти товарознавства, які б стандартизували термінологію, класифікацію та опис товарів у міжнародному масштабі. Це сприятиме покращенню співпраці між суб'єктами, забезпеченню якості та безпеки товарів, а також сприятиме міжнародній торгівлі та розвитку правового регулювання в цій сфері.

2. Проблема технологічних викликів у товарознавстві охоплює різні аспекти, пов'язані з використанням технологій у процесі виробництва, ідентифікації, класифікації та оцінки товарів. Технологічні зміни і вдосконалення можуть впливати як позитивно, полегшуючи та поліпшуючи процеси товарознавства, так і ставити перед галуззю нові виклики [11]. Ось деякі ключові проблеми технологічних аспектів товарознавства:

− автоматизація та автоматична ідентифікація: за допомогою новітніх технологій, таких як машинне навчання та штучний інтелект, виробники стали здатні автоматизувати багато процесів ідентифікації товарів [9]. Проте точність цих систем не завжди є достатньою, і можуть виникати помилки при розпізнаванні або класифікації товарів;

− складність технічних характеристик: З розвитком нових матеріалів та технологій виробництва з'являються більш складні технічні характеристики товарів, які потребують глибокого розуміння та експертизи для їх правильної ідентифікації та опису;

− стандартизація даних і інформаційні системи: Відсутність загальних стандартів у сфері товарознавства може ускладнювати обмін інформацією між виробниками, дистриб'юторами та споживачами. Потреба у стандартизованих інформаційних системах для ефективного управління та обробки даних про товари;

− безпека та захист даних: Використання інформаційних технологій у товарознавстві створює виклики з питань захисту конфіденційності та безпеки даних про товари, особливо коли йдеться про інтелектуальну власність та комерційну інформацію;

− інтеграція з іншими технологіями: товарознавство пов'язане з іншими технологічними сферами, такими як IoT (Інтернет речей), блокчейн, аналітика даних тощо. Інтеграція цих технологій може вимагати нових підходів та компетенцій у сфері товарознавства.

Розв'язання проблем технологічних викликів у товарознавстві включає розвиток і впровадження передових технологій, стандартизацію процесів та даних, постійний моніторинг та аналіз новітніх технологічних тенденцій. Такий підхід дозволить забезпечити ефективність, точність та інноваційність у сфері товарознавства.

3. Недостатня обізнаність споживачів щодо якості і безпеки товарів може призводити до недовіри до ринку і зменшення попиту на нові продукти. споживачі не мають достатньої інформації або розуміння про продукти, які вони купують або використовують. Ця проблема може мати серйозні наслідки для споживачів, виробників та ринку загалом. Деталізуємо цю проблему:

− багато споживачів можуть не розуміти технічні характеристики або склад продуктів, які вони купують. Наприклад, споживачі можуть бути необізнані зі складом харчових продуктів, хімічними складниками товарів або технічними параметрами техніки;

− відсутність знань про стандарти якості та безпеки може призводити до придбання низькоякісних або небезпечних товарів. Споживачі можуть не здогадуватись про ризики, пов'язані з використанням певних товарів;

− відсутність обізнаності у споживачів створює умови для маніпуляції з боку виробників або продавців. Наприклад, можуть розповсюджуватись міфи або недостовірна інформація про користь або шкідливість певних товарів;

− вплив на здоров'я та безпеку: низький рівень освіченості може призвести до неправильного користування технікою або медичними приладами, що може негативно позначитись на здоров'ї споживачів;

− втрата можливостей інновацій: недостатня освіченість споживачів у сфері новітніх технологій чи інноваційних продуктів може призводити до того, що нові розробки не знаходять адекватного попиту або не отримують необхідної підтримки.

Розв'язання проблеми низької освіченості споживачів включає в себе наступні кроки: збільшення рівня освіченості споживачів шляхом інформаційних кампаній, навчання про продукти та їх характеристики; забезпечення доступності інформації: Забезпечення легкого доступу споживачів до достовірної інформації про товари, їх склад, якість та безпеку; розвиток стандартів інформування споживачів: утворення стандартів інформації, які мають бути надані споживачам з усіх галузей промисловості.

4. Недостатня увага до екологічних аспектів виробництва товарів може призводити до серйозного забруднення навколишнього середовища. Важливість екологічної проблематики в товарознавстві стосується впливу виробництва, використання і утилізації товарів на навколишнє середовище. Це охоплює широкий спектр аспектів, включаючи енерго-ефективність, матеріальні відходи, використання ресурсів, вибір матеріалів та методи виробництва. Основні проблеми, пов'язані з екологічною складовою товарознавства, включають наступне:

− сировинні ресурси: багато товарів потребують великої кількості сировинних ресурсів для виробництва. Це може призводити до деградації природних екосистем через видобуток, експлуатацію та забруднення природних ресурсів;

− енергоефективність: виробництво, транспортування та утилізація товарів часто вимагає значних кількостей енергії. Недоцільне використання енергії призводить до збільшення викидів парникових газів та інших забруднювачів, що негативно впливає на клімат;

− відходи та утилізація: багато товарів стають відходами після закінчення свого життєвого циклу. Недостатньо ефективні системи утилізації та переробки можуть призводити до забруднення ґрунту, водойм та повітря;

− вибір матеріалів: використання нетривалих або важкорозкладних матеріалів у виробництві товарів може погіршувати проблему відходів і забруднення довкілля;

− забруднення виробництва: багато технологічних процесів виробництва можуть викидати токсичні речовини та інші забруднюючі речовини, які потрапляють у навколишнє середовище.

5. Проблеми маркетингу і збуту*:* нестача знань про споживчі вподобання і ефективні маркетингові стратегії може ускладнювати впровадження нових товарів на ринок.

Проблеми товарознавства, пов'язані з маркетингом і збутом, стосуються різноманітних аспектів, пов'язаних з розумінням товару, його позиціонуванням на ринку, ефективним просуванням та здійсненням продажів:

− необхідність визначення потреб і вподобань споживачів щодо товарів. Брак цього розуміння може призвести до неправильного розроблення продукту, його упаковки чи маркетингової стратегії;

− неясне позиціонування товару: важливість визначення унікальності товару на ринку і виокремлення його від конкурентів. Недостатнє розуміння та визначення позиціонування може призвести до конфузії серед споживачів та недосягнення конкурентних переваг;

− проблеми з упаковкою та дизайном продукту: важливість правильного оформлення та дизайну товару для забезпечення привабливості та відповідності потребам цільової аудиторії;

− неефективні стратегії маркетингу і реклами: потреба у розробці ефективних маркетингових стратегій, які включають в себе правильний підбір каналів комунікації та залученням споживачів до товару;

− проблеми управління брендом: значення створення та управління сильним брендом для забезпечення довіри споживачів та відмінності від конкурентів;

− невідповідність між якістю товару і його маркетинговим обіцянням: розрив між обіцянками, які робить маркетинг, і реальною якістю товару може призвести до негативного сприйняття споживачами та втрати довіри до бренду.

Для вирішення цих проблем важливо мати чітке розуміння товарознавства і його впливу на маркетингові та збутові стратегії. Це включає в себе глибокий аналіз потреб споживачів, розробку унікальних пропозицій продукту, правильне позиціонування на ринку, розробку ефективної упаковки та дизайну, використання ефективних маркетингових кампаній та стратегій продажів. Такі заходи допоможуть покращити результативність маркетингу і збуту товарів, забезпечуючи більшу конкурентоспроможність на ринку.

6. Проблема недостатньої кількості досліджень у товарознавстві є серйозним викликом для розвитку і підвищення якості товарів. Недостатня кількість наукових досліджень у цій області може призвести до ряду проблем:

− якість і безпека товарів: Недостатність досліджень у сфері товарознавства може впливати на якість і безпеку товарів, оскільки не вистачає об'єктивної інформації про їх склад, властивості, можливі ризики та наслідки використання;

− недостатня інноваційність: брак досліджень гальмує інноваційний прогрес у товарознавстві. Відсутність нових досліджень може заважати розвитку нових матеріалів, технологій виробництва та методів тестування товарів;

− ефективність виробництва: недостатня кількість досліджень може ускладнювати оптимізацію виробничих процесів та покращення якості продукції;

− ринкова конкурентоспроможність: без вивчення нових тенденцій у товарознавстві компанії можуть втратити конкурентну перевагу на ринку через недосягнення вимог споживачів та відставання від інших виробників;

− розвиток стандартів: дослідження в товарознавстві важливі для розробки і впровадження стандартів якості та безпеки, які захищають інтереси споживачів і створюють умови для здорової конкуренції на ринку [10].

Розв'язання проблеми недостатньої кількості досліджень у товарознавстві включає стимулювання наукових досліджень у цій області, фінансування нових проектів, підтримку академічних та промислових досліджень, а також сприяння співпраці між університетами, науковими установами та підприємствами. Додаткові дослідження допоможуть покращити якість товарів, забезпечити їх безпеку та стимулювати інноваційний розвиток в цій важливій галузі.

7. Підвищена конкуренція на глобальному ринку може ускладнювати розвиток інновацій в галузі товарознавства. Проблема глобальної конкуренції у товарознавстві виникає внаслідок зростання міжнародної торгівлі, розвитку технологій та міжнародного спілкування, що призводить до зростання конкуренції між виробниками та постачальниками товарів усього світу. Ця проблема має кілька ключових аспектів:

− підвищення вимог до якості та інноваційність: глобальна конкуренція змушує виробників та постачальників прагнути до постійного покращення якості своїх товарів і послуг, а також до впровадження новітніх технологій та інновацій, щоб відповідати вимогам ринку;

− ціновий тиск: конкуренція може призвести до зниження цін на товари та послуги, оскільки виробники намагаються залучити більше клієнтів. Це може мати вплив на прибутковість підприємств та стимулювати оптимізацію витрат;

− необхідність ринкових досліджень: умови глобальної конкуренції вимагають від підприємств проводити більше ринкових досліджень та аналізу для ефективного реагування на зміни у попиті та умовах конкуренції;

− міжнародний аспект торгівлі: глобальна конкуренція охоплює міжнародну арену, де країни змагаються за експорт та імпорт товарів, що вимагає від виробників використання міжнародних стандартів та відповідність міжнародним вимогам;

− управління ланцюжком постачання: глобальна конкуренція підсилює потребу в ефективному управлінні ланцюжком постачання, щоб забезпечити швидку та якісну доставку товарів до клієнтів за конкурентоспроможними цінами;

− використання маркетингу та бренду: конкуренція змушує компанії розвивати ефективні стратегії маркетингу та брендингу, щоб виділитися серед інших гравців на ринку та здобути довіру споживачів.

Розв'язання проблеми глобальної конкуренції у товарознавстві передбачає постійне вдосконалення та розвиток нових продуктів та технологій для забезпечення конкурентоспроможності на ринку, розробку ефективних стратегій ціноутворення, які забезпечать оптимальне співвідношення ціни та якості товарів, розробку сильного бренду та ефективних маркетингових стратегій для привертання уваги споживачів у умовах жорсткої конкуренції, здатність швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах і реагувати на конкурентний тиск.

Отже, комплексний підхід до розв'язання проблем товарознавства є необхідним для підвищення якості, безпеки та ефективності продукції, сприяє інноваціям і розвитку нових технологій, а також допомагає уникнути потенційних проблем і ризиків у продукції.

Висновки. Отже, при розгляді проблем товарознавства, ми приходимо до висновку про необхідність управління ризиками, що виникають у разі невирішення цих проблем. Отже, ідентифікація актуальних проблем є першим кроком у їх подальшому вирішенні; оцінка потенційних ризиків, пов'язаних з нерозв'язаними проблемами, становить другий етап; визначення стратегічних завдань і пріоритетних напрямків є третім кроком у цьому процесі.

Розвиток товарознавства повинен спрямовуватися на перетворення процесів, пов'язаних із безпечним, споживанням продуктів харчування та безпечною експлуатацією товарів, що мають мінімальний вплив на навколишнє середовище на всіх етапах, як для поточного покоління, так і для майбутніх поколінь. Це передбачає впровадження нових системних підходів до досліджень і інновацій у галузі харчових продуктів та непродовольчих товарів. Всі учасники процесу забезпечення якості продуктів мають співпрацювати у збалансованому режимі: як представники великих харчових та промислових компаній, так і малих, а також локальних підприємств. З метою створення основи для розвитку

товарознавства, підхід до науково-дослідної роботи повинен акцентуватися на вирішенні проблем як конкретного, так і міждисциплінарного характеру, застосовуючи комплексний підхід у визначенні пріоритетів при проведенні досліджень та експертиз усіма зацікавленими сторонами у складній системі управління якістю харчових продуктів.

Список використаних джерел:

1. Борисенко О. С., Фісун Ю. В. Тенденції розвитку товарознавства в сучасних умовах. *Економіка і суспільство*. 2017. № 13. С. 381–387. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/62.pdf

2. Бреус С. В., Байрамов М. Управління продуктовими інноваціями у контексті їх впровадження суб'єктом господарювання. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. № 3(26). С. 55–61.

3. Васаві Даді, Сурьядевара Р. Н., Рахул С. М., Тріпті А., Сапна Арора Їжа та інновації: модернізація операцій ланцюга постачання. *Архів техніки виробництва*. 2021. № 27(2). С. 75–89.

4. Васюта В., Пузак В., Лашко І. Основні напрямки розвитку сучасного товарознавства. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 1. С. 152–157. URL: http://surl.li/dgvor

5. Васюта В. Б., Зельов Р. Я., Омельяненко К. С. Безпека товарів народного споживання як головна проблема сучасного товарознавства. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.* 2022. № 1. С. 178–184. DOI: https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2022-302-1-30

6. Завадських Г. М. Ключові аспекти забезпечення якості та безпечності продуктів харчування в Україні в умовах євроінтеграції. Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г.П. Жемелі: матеріали Всеук. наук.-практ. інтернет-конф. (Полтава, 30 вересня.2021). Полтава : ПДАУ, 2021. С. 159–162.

7. Завадських Г. М. Безпека та якість продукції в контексті формування продовольчої системи України. Актуальні проблеми сучасної науки, розвитку технологій та менеджменту: збірник тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції; за заг. наук. ред. д.-ра екон. наук, доц. А. В. Савіцького. Хмельницький, 2023. С. 135–137.

8. Кириченко А., Березовська Л. Інноваційні товари як основа інноваційного підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-10

9. Язіна В.А., Вишнікіна О.В., Сабіров О.В. Сучасні тенденції розвитку товарознавства харчових продуктів. *Економіка та управління підприємствами*. 2022. Випуск 67. С. 167–170.

10. ISO 9001:2015. Системи управління якістю. [Стандарт востаннє переглядався та підтверджувався у 2021 році]. URL: https://www.iso.org/ standard/45481.html.

11. Global Food Safety Initiative (Глобальна ініціатива з безпечності продуктів харчування – GFSI). URL: http://www.theconsumergoodsforum.comstrategic-focus/product-safety/our-productsafety-pillar.

12. Preliminary study of the malt extract addition on the wholemeal bread quality / Man S., Paucelan A., Muste S., Domian M. Bull. Univ. Agr. Sci. and Vet. Med., Cluj-Napoca Agr. 2012. № 2. P. 505–507.

13. Portinaro Eugenio, Piuliti Pablj, Ballarini Enriko [et al]. Volutazione DELLATTIVITA ANTIOSSIDANTE di estrarto di ROSMARINO nella produzione del GRISSINO. Tecn. molit. 2012. № 1. P. 22–29.

References:

1. Borysenko O. S., Fisun Yu. V. Tendentsii rozvytku tovaroznavstva v suchasnykh umovakh. *Ekonomika i suspilstvo*. 2017. № 13. P. 381–387. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/62.pdf

2. Breus S. V., Bairamov M. Upravlinnia produktovymy innovatsiiamy u konteksti yikh vprovadzhennia subiektom hospodariuvannia. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*. 2020. No. 3(26). P. 55–61

3. Vasavi Dadi, Suriadevara R. N., Rakhul S. M., Tripti A., Sapna Arora Yizha ta innovatsii: modernizatsiia operatsii lantsiuha postachannia. *Arkhiv tekhniky vyrobnytstva*. 2021. № 27(2). P. 75–89.

4.Vasiuta V., Puzak V., Lashko I. Osnovni napriamky rozvytku suchasnoho tovaroznavstva. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*. 2022. № 1. P. 152–157. URL: http://surl.li/dgvor

5. Vasiuta V. B., Zelov R. Ya., Omelianenko K. S. Bezpeka tovariv narodnoho spozhyvannia yak holovna problema suchasnoho tovaroznavstva. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Ekonomichni nauky*. 2022. № 1. P. 178–184. DOI: https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2022-302-1-30

6. Zavadskykh H.M. Kliuchovi aspekty zabezpechennia yakosti ta bezpechnosti produktiv kharchuvannia v Ukraini v umovakh yevrointehratsii. Innovatsii upravlinnia produktyvnistiu ta polipshennia yakosti zerna pshenytsi ozymoi, prysviachena pamiati profesora H.P. Zhemeli: materialy Vseuk. nauk.-prakt. internet-konf. (Poltava, 30 veresnia.2021). Poltava: PDAU, 2021. P. 159–162.

7. Zavadskykh H.M. Bezpeka ta yakist produktsii v konteksti formuvannia prodovolchoi systemy Ukrainy. Aktualni problemy suchasnoi nauky, rozvytku tekhnolohii ta menedzhmentu: zbirnyk tezy dopovidei III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii; za zah. nauk. red. d.-ra ekon. nauk, dots. A. V. Savitskoho – Khmelnytskyi, 2023. P. 135–137.

8. Kyrychenko, A., Berezovska, L. (2021). Innovatsiini tovary yak osnova innovatsiinoho pidpryiemnytstva. *Ekonomika ta suspilstvo*, (29). DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-10

9. Yazina V. A., Vyshnikina O. V., Sabirov O.V. Suchasni tendentsii rozvytku tovaroznavstva kharchovykh produktiv. *Ekonomika ta upravlinnia pidpryiemstvamy*. 2022. Vypusk 67. P. 167–170.

10. ISO 9001:2015. Systemy upravlinnia yakistiu. [Standart vostannie perehliadavsia ta pidtverdzhuvavsia u 2021 rotsi]. URL: https://www.iso.org/standard/45481.html.

11. Global Food Safety Initiative (Hlobalna initsiatyva z bezpechnosti produktiv kharchuvannia – GFSI). URL: http://www.theconsumergoodsforum.comstrategic-focus/product-safety/our-productsafety-pillar.

12. Preliminary study of the malt extract addition on the wholemeal bread quality / Man S., Paucelan A., Muste S., Domian M. Bull. Univ. Agr. Sci. and Vet. Med., Cluj-Napoca Agr. 2012. № 2. P. 505–507.

13. Portinaro Eugenio, Piuliti Pablj, Ballarini Enriko [et al]. Volutazione DELLATTIVITA ANTIOSSIDANTE di estrarto di ROSMARINO nella produzione del GRISSINO. Tecn. molit. 2012. № 1. P. 22–29.

***Zavadskykh H. M.**, PhD, Assocaite Professor*
Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University
hanna.zavadskykh@tsatu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-3240-3870

MAIN DIRECTIONS AND PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF MODERN COMMODITY SCIENCE

Abstract. *In modern commodity science, the following innovative changes can be distinguished: the use of new techniques, technological processes or a new market approach to production (buying and selling);introduction of products with new characteristics or properties; use of new materials or raw materials in production; changes in the organization of production and its material and technical support; emergence of new sales markets for goods.* ***The purpose of the article*** *is to determine the main directions of the development of modern commodity science, to investigate and describe possible ways of solving problems that arise during the transformation of commodity science in modern conditions.* ***Presenting main material.*** *Merchandising is a multidisciplinary science that studies the processes of production, distribution and consumption of goods. The main aspects of commodity science are the study of technological processes of manufacturing goods, their properties and effects on health and the environment. Commodity issues are a key aspect of the modern economy and affect the quality, safety and efficiency of goods. A comprehensive approach to solving the problems of commodity science is necessary to improve the quality, safety and efficiency of products, promotes innovation and the development of new technologies, and also helps to avoid potential problems and risks in products.* ***Conclusions.*** *The development of commodity science should be aimed at transforming processes related to safe food consumption and safe exploitation of goods that have a minimal impact on the environment at all stages, both for the current generation and for future generations. This involves the introduction of new systemic approaches to research and innovation in the field of food products and non-food products.*

Key words*: merchandising, product availability, standardization, competition, innovative technologies, product identification, production and use.*